

Docentenhandleiding bij WebApp
Omgaan met levensvragen bij ouderen.

Foekje Pol-Roorda

2017

Inleiding

De laatste jaren moet steeds meer geregistreerd worden in de zorg en dat komt de aandacht voor de totale mens meestal niet ten goede. Door het Expertise Netwerk Levensvragen en Ouderen is daarom een Kwaliteitsstandaard Ouderen en Levensvragen ontwikkeld.

Het doel van de Kwaliteitsstandaard Levensvragen is om zorgorganisaties en zorgverleners te motiveren om het omgaan met levensvragen een vast onderdeel van goede zorg te laten zijn.

Om de Kwaliteitsstandaard Levensvragen praktisch te maken is door de Hogeschool Viaa in samenwerking met het Expertise Netwerk Levensvragen en Ouderen de Mobiele Applicatie Levensvragen ontwikkeld.

Voorkennis

Voor het gebruiken van deze mobiele applicatie is het de bedoeling dat in de verpleging of verzorging opdrachten van gemiddeld drie minuten worden uitgevoerd. Dat betekent dat een deelnemer in de ouderen zorg moet werken of stagelopen als Verzorgende IG, MBO- of HBO-Verpleegkundige

Leerdoelen

De deelnemer kan

- (het omgaan met) levensvragen herkennen bij zichzelf.
- (het omgaan met) levensvragen herkennen bij de zorgvrager.
- aandacht voor levensvragen van ouderen integreren in het zorgproces.
- de sociaal relationele vaardigheden die nodig zijn om aandacht aan levensvragen van ouderen te geven toepassen en hierop reflecteren.
- omgang met levensvragen van ouderen herkennen in de missie, visie, cultuur en management van de organisatie en dit gebruiken of verbeteren rekening houdend met het beeld van ouderen in de maatschappij.

Inhoud

Een deelnemer ziet vier onderdelen:

1. Theorie

Toelichting: Een deelnemer kan in het onderdeel theorie grasduinen om meer te weten te komen over het omgaan met ouderen bij levensvragen. In dit onderdeel staat informatie over het begrip levensvragen, verpleegkundige methodiek en zingevende gespreksvoering, reflectiemethoden, de invloed van je werkomgeving en de maatschappij op het omgaan met levensvragen.

Uitwerkingen van opdrachten die bij een paragraaf horen, verschijnen onderaan de pagina.

2. Opdrachten

Toelichting: De opdrachten zetten aan tot nadenken. Ze maken de deelnemer bewust van aandacht voor levensvragen bij ouderen. De opdrachten kunnen in eigen tempo en in een zelfgekozen volgorde gedaan worden. Niet alle opdrachten hoeven uitgevoerd te worden. De deelnemer kan zelf kijken wat op dat moment interessant en leuk is.

De opdrachten zijn onderverdeeld in:

IK - deze opdrachten maken bewust van de omgang met levensvragen de deelnemer zelf;

DE ANDER - deze opdrachten helpen levensvragen te herkennen bij de ander;

WIJ - deze opdrachten helpen bij het omgaan met de ander wat betreft levensvragen (dit kan een oudere zijn, maar ook een collega of de organisatie).

3. Groepstijlijn

Toelichting: De opdrachten die gemaakt worden, worden gedeeld in een kleine digitale groep. Dit is een veilige leeromgeving, alleen groepsgenoten kunnen elkaars uitwerking zien. Daardoor kunnen deelnemers zich vrij voelen in wat ze in een uitwerking plaatsen. Het hoeft niet volledig of perfect te zijn. Samen worden ideeën, voorbeelden en inzichten gevormd.

Bij de berichten in de groepstijlijn staat bij welke paragraaf van de theorie de opdracht past.

Vanuit de groepstijlijn kan doorgelinkt worden naar de theorie. Dit kan door te klikken op de verwijzing naar het hoofdstuk en de paragraaf.

4. Mijn tijlijn

Toelichting: In de eigen tijlijn kunnen berichten geschreven worden. Daarbij kan

worden aangegeven of het bericht gedeeld moet worden in de groepstijdlijn. Kies dan een theorie paragraaf waar je opmerking bij past.

In sommige opdrachten wordt aangegeven dat ze niet automatisch gedeeld worden.

Kies een deelnemer ervoor om dit wel te doen, dan kan dat ook via de eigen tijdlijn.

De docent zie vijf onderdelen namelijk:

1. De theorie: zie bovenstaande toelichting
2. De groepstijdlijn: zie bovenstaande toelichting. Wanneer door de docent gereageerd wordt op bijdragen kunnen de deelnemers dat lezen.
3. Mijn tijdlijn: zie bovenstaande toelichting. Wanneer een bijdrage via de tijdlijn wordt geschreven én 'delen met de groep' aangevinkt wordt, kunnen de deelnemers de bijdrage lezen in de groepstijdlijn.
4. Studenten: Welke deelnemers in een groep zitten, kan bekeken worden onder 'gebruikers'. Door te klikken op de sleutel naast de naam van de gebruiker logt de docent in als die gebruiker. Voor de beheerder is de laatste inlogdatum zichtbaar, ook als de docent via de sleutel als gebruiker heeft ingelogd.
5. De groepen: Door het scrol menu te gebruiken en te klikken op Toon groep, kan in de tijdlijn van de verschillende groepen, die de docent zijn toegewezen, gekeken worden.

Voor de eerste drie geldt hetzelfde als voor de deelnemers. De opdrachten zijn niet zichtbaar voor de docent, maar via de groepstijdlijn zijn de uitwerkingen wel zichtbaar.

Aandachtpunten

- Leg het nut van Zingeving in de zorg uit. Zingeving moet een vast onderdeel van zorg zijn. Komt een zorgvrager nergens meer z'n bed voor uit, waarom zou je dan nog zorg verlenen?
- De groepen moeten niet te groot zijn, omdat deelnemers in grote groepen minder actief worden. Denk aan maximaal tien personen.
- Geeft aandacht aan de privacy van deelnemers, door ze de eerste bijeenkomst met elkaar in contact te brengen. Luister naar voorkeuren van deelnemers wat betreft de

vorming van groepen in de Webapp. Vorm eventueel kleinere groepen bijvoorbeeld vijf deelnemers.

- Zorg dat studenten tijdens een eerste bijeenkomst een icoontje van de WebApp op hun telefoon hebben staan, daarna werkt de WebApp hetzelfde als een App.
- Zorg dat de WebApp bij eventueel verder onderwijs past.
- Een mobiele telefoon mag soms niet gebruikt worden op het werk. Tips die aan deelnemers gegeven kunnen worden: kijk op de WebApp voordat je aan het werk gaat. Bekijk de opdrachten via de computer.
- Deelnemers mogen zelf de volgorde van de opdrachten bepalen, zodat ze een eventueel voor hen niet interessante opdracht overslaan en toch verder gaan met de opdrachten.
- Het onderdeel 'ik' kan los van werk of stage gedaan worden. 'de ander' en 'wij' moeten wel tijdens werk of stage gedaan worden.
- Geef deelnemers aandacht via de groepstijdlijn of tijdens reflectiebijeenkomsten.
- Denk bij Blended learning aan bijeenkomsten van een uur, één keer in de twee weken. Na zes weken afbouwen.
- Tijdens bijeenkomsten kunnen eventueel opdrachtjes uitgezocht worden die in de weken daarna uitgevoerd worden.

Literatuur

- Begemann, C. & Cuijpers, M. (2015). *Kwaliteitsstandaard Levensvragen*. Utrecht: Vilans, kenniscentrum voor langdurige zorg en ondersteuning.
- Johnston Taylor, E., Wal, van der P., & Wijngaard, J. (2007). *Tja, wat zal ik zeggen...: Met cliënten in gesprek over spiritualiteit*. Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum.
- Leeuwen, van R., Leget, C., & Vosselman, M. (2016) *Zingeving in zorg en welzijn*. Amsterdam: Boom Uitgevers.
- Vosselman, M. & Hout van, K. (2013). *Zingevende gespreksvoering: Helpen als er geen oplossingen zijn*. Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen.
- Wijgergangs, L., Ras, T., & Reijmerink, W. (Eindred.). (2016). *ZonMw-signalement over Zingeving in zorg*. Den Haag: ZonMw.